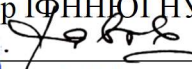

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА КРИМІНАЛІСТИКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ІФННЮІ НУ «ОЮА»
проф. Роман САВЧУК
«2» вересня 2024 р.

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**КРИМІНОЛОГІЯ
ОК 27**

рівень вищої освіти
ступінь вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітня програма

перший (бакалаврський)
бакалавр
08 Право
081 Право
Право

Розробник програми: к.ю.н., доц. Смушак Олександра Маркіянівна

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права та кримінології (протокол № 1 від 30.08.2024 р.)

В.о.завідувача кафедри кримінального права
та кримінології

Сергій ТОМИН

Начальник навчального відділу

Ірина ЯЦКІВ

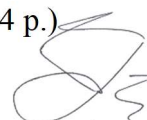
Гарант освітньої програми

Роман САВЧУК

Науково-методична рада (протокол № 1 від 02.09 2024 р.)

Голова науково-методичної
ради

Олег БЕЗНОСЮК

Заступник директора

Олег БЕЗНОСЮК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Анотація

Кримінологія як соціально-правова наука про злочинність, причини злочинності та окремих злочинів, суб'єктів кримінальних конфліктів та засоби контролю, стримання та обмеження злочинності набуває все більшого значення в останній час. Це відображає серйозність і значущість проблеми пізнання та контролю, стримання та профілактики злочинності на національному та міжнародному рівнях. Проблема злочинності завжди була й сьогодні залишається однією з найважливіших і політично гострих.

- Охарактеризувати основні положення кримінології.
 - ефективно застосовувати на практиці акти по боротьбі з різними видами злочинності, самостійно працювати з нормативним матеріалом, учбовою та спеціальною літературою;
- розв'язувати практичні завдання, сформулювати правові питання, що впливають із конкретної ситуації.

1.2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – надати студентам науково обґрунтовані уявлення про сучасний стан злочинності в Україні й світі, кримінологічні риси особи злочинця і потерпілого, негативні явища і процеси, які її обумовлюють, а також про теорію запобігання злочинності, привити студентам навички самостійного комплексного аналізу кількісно-якісних показників злочинності, організації та впровадження заходів по запобіганню злочинності у територіальному масштабі. Метою викладання дисципліни «Кримінологія» є формування у майбутніх спеціалістів навичок оволодіння сукупністю знань щодо історії становлення, розвитку кримінології як науки та навчальної дисципліни, її особливостей та видів.

Завданнями дисципліни є вивчення студентами основних і базових понять злочинності, основних детермінант злочинності, видів злочинності, особи злочинця, особи жертви (потерпілого). В лекціях викладаються основні теоретичні поняття курсу, акцентується увага на важливих, проблемних моментах, практичних аспектів кримінології. Вони покликані дати загальні знання основних положень кримінології, полегшити вивчення дисципліни, забезпечити правильний аналіз відповідних норм, їх тлумачення і застосування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» студенти повинні: ознайомитися із практикою і досвідом запобігання злочинності в Україні й світі, основними напрямками цієї діяльності та подальшими перспективами; уміти самостійно аналізувати кримінологічний стан злочинності в регіоні, скласти методичні способи щодо проведення локальних кримінологічних досліджень, планувати заходи по запобіганню окремим проявам злочинності на окремому об'єкті, районі та у територіальному масштабі.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ВИКЛАД ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ до курсу кримінологія.

Поняття кримінології як науки, навчальної дисципліни і виду практичної діяльності. Природа кримінології, її основні ознаки і місце серед інших наук. Співвідношення кримінології з кримінальним правом, кримінально-процесуальним правом, криміналістикою, судовою психологією та іншими правовими науками. Зв'язок кримінології з соціологією, економікою, статистикою. Міждисциплінарний, загальнотеоретичний і комплексний характер кримінології. Особливості вивчення курсу кримінології.

Тема 2. Предмет, система і завдання кримінології.

Поняття об'єкта і предмета кримінології. Завдання, функції і принципи кримінології. Теоретичне та прикладне значення кримінології.

Злочинність та її причини як предмет кримінології. Окремий злочин як предмет кримінології. Особа злочинця як предмет кримінології. Заходи боротьби зі злочинністю як предмет кримінології. Поняття кримінології як системи. Структурні елементи системи кримінології. Загальна частина курсу кримінології. Особлива частина курсу кримінології.

Тема 3. Історія розвитку кримінології, її основні напрямки і школи.

Виникнення кримінології та основні етапи її розвитку. Становлення кримінології. Кримінологічні погляди соціалістів-утопістів XVI-XVII століть (Класична школа кримінології. Розвиток кримінології під дією позитивістської філософії. Сучасний стан кримінологічної науки.

Кримінологічні ідеї у світових філософських і політологічних ученнях. Три етапи розвитку кримінології, їх періодизація.

Класичний період, значення праць Ч. Беккарія, І. Бентама, Дж. Говарда для розвитку кримінологічних ідей. Особливості антропологічної школи та основні положення праць Ч. Ломброзо, розвиток біосоціальних концепцій у XX та XXI ст. Соціологічний напрям, основні положення теорій, розроблених Е. Дюркгеймом, Е. Феррі, Г. Тардом, М.Гернетом, Д. Дрилем, С. Познишевим та ін. Соціологічні теорії американських учених XX ст.

Етапи формування кримінології за радянських часів. Відродження кримінології на початку 60-х рр. Кримінологічні установи в СРСР. Стан сучасної кримінології в Україні та зарубіжних країнах. Концепція розвитку кримінологічної науки в Україні на початку XXI ст.

Основні напрямки в кримінології. Соціологічний напрям кримінологічної науки, його загальні ідеї і ознаки. Залежність злочинності і соціального середовища. Біологічний напрям в кримінології, його загальні ідеї і ознаки. Багатофакторний напрям кримінологічної науки, його ідеї і ознаки. Основні школи кримінологічної науки.

Міжнародні кримінологічні науково-дослідні установи. Конгреси ООН із запобігання злочинності та кримінальної юстиції.

Тема 4. Методологічні основи кримінології та методика кримінологічних досліджень.

Поняття методології кримінологічної науки та її основні елементи. Система методів криміналістичної науки. Загальнонаукові методи. Статистичний метод. Соціологічні методи. Психологічні методи. Методика кримінологічних досліджень.

Поняття «методологія наукового дослідження». Визначальне значення методологічної основи для розробки відповідних методів дослідження. Поняття «методика кримінологічних досліджень». Джерела кримінологічної інформації, основні вимоги до неї.

Методи, методика та процедури кримінологічного дослідження.

Основні методи кримінологічних досліджень: правова і соціальна статистика, основні прийоми статистичного вивчення злочинності; засоби вибіркового дослідження та його репрезентативність; вивчення архівних кримінальних справ та іншої офіційної документації за спеціалізованими питальниками, узагальнення та групування отриманих результатів; анкетний метод та види анкет; інтерв'ю, види та процедура інтерв'ювання; експертні оцінки; метод спостереження, види, специфіка застосування у кримінологічних дослідженнях; використання логіко-математичних і психологічних методів для вивчення злочинності, особи злочинця, причин і умов злочинності та запобігання їй; експеримент у кримінології, вимоги та межі його проведення.

Поняття «програма» та «етапи кримінологічного дослідження», оцінка надійності отриманих результатів.

Тема 5. Злочинність та її кримінологічні ознаки.

Поняття злочинності в кримінології та їх співвідношення. Природа злочинності. Співвідношення злочину та злочинності в кримінології. Кримінологічні ознаки злочинності.

Якісні та кількісні показники злочинності. Стан, рівень та коефіцієнт злочинності. Структура, питома вага окремих видів злочинів. Динаміка злочинності та фактори, що на неї впливають. Географія злочинності, обставини, що її обумовлюють. Соціальні наслідки (ціна) злочинності.

Латентна злочинність, її ознаки і види. Причини латентної злочинності. Способи виявлення латентної злочинності. Диференціація злочинів в залежності від ступеня їх латентності.

Тема 6. Особа злочинця в кримінології.

Поняття «особистість злочинця». Характеристика основних підходів до цієї проблеми сучасних кримінологів (І. М. Даньшин, А.Ф. Зелінський, О.М. Костенко). Соціально-демографічна, кримінально-правова, особистісно-рольова, морально-психологічна структура особистості злочинця. Соціальне та біологічне в особистості злочинця, їх співвідношення. Процес становлення особистості злочинця. Його антисоціальна спрямованість і кримінальна мотивація поведінки. Роль виховання, оточуючого середовища, психічних аномалій в її формуванні. Типологія злочинців за критеріями анти суспільної спрямованості особистості та ступенем глибини цієї спрямованості. Наукове та практичне значення вивчення особистості злочинця. Критичний аналіз основних зарубіжних та вітчизняних концепцій щодо особистості злочинця.

Поняття особи злочинця в кримінології. Рівні пізнання особи злочинця. Характерні ознаки особи злочинця. Структура особи злочинця. Співвідношення соціального і біологічного в особі злочинця. Особа злочинця та суміжні поняття.

Кримінологічна характеристика особи злочинця. Соціально-демографічна характеристика злочинців. Соціально-рольові ознаки злочинців. Морально-психологічні особливості злочинців. Типологія особи злочинця. Кримінологічна характеристика основних типів злочинців. Способи одержання інформації про особу злочинців. Критерії класифікації злочинців та її значення для кримінологічної профілактики.

Тема 7. Детермінація злочинності.

Поняття детермінації в кримінологічній науці та її види. Види кримінологічних зав'язків. Філософське обґрунтування причинно-наслідкового зв'язку, закони його розвитку.

Поняття детермінації та детермінант. Детермінація та причинність у кримінології. Співвідношення детермінант злочинності та конкретного злочину;

Поняття причин і умов соціальних явищ, їх співвідношення та природа.

Співвідношення причин злочинності і окремого злочину. Класифікація кримінологічних детермінант. Причини і умови, що властиві всій злочинності, її видам, окремому злочину. Тенденції і перспективи злочинності на сучасному етапі розвитку Української державності.

Основні детермінанти злочинності в сучасний період.

Тема 8. Індивідуальна злочинна поведінка.

Поняття індивідуальної злочинної поведінки в кримінології, її механізм, елементи і співвідношення з детермінантними факторами злочинності.

Обставини, що впливають на формування девіантної поведінки людини. Вплив на поведінку особи макросередовища (суспільства в цілому) і мікросередовища (сім'ї, побутового оточення, навчальних і виробничих колективів, неформальних об'єднань). Роль біологічних факторів в розвитку індивідуальної злочинної поведінки.

Поняття конкретної життєвої ситуації та її роль в формуванні індивідуальної злочинної поведінки. Класифікація конкретних життєвих ситуацій. Типові обставини, що сприяють скоєнню злочинів. Кримінальна поведінка людини і мотивація. Роль потреб, інтересів, ціннісних орієнтацій, почуттів, емоцій, вольових та інтелектуальних якостей особи у формуванні злочинного мотиву. Стереотипи злочинної поведінки (вольова, імпульсивна, необережна, звична).

Тема 9. Особа жертви (потерпілого) у кримінології.

Поняття віктимології як науки. Поняття віктимності та віктимізації. Особа жертви (потерпілого) в кримінології. Віктимність особи. Процес віктимізації особи. Роль жертви в створенні криміногенної ситуації.

Види віктимної поведінки та її наслідки. Класифікація жертв злочинної поведінки. Основи віктимологічної профілактики. Роль і значення віктимологічних досліджень в сучасній кримінологічній науці. Основні напрямки віктимологічних досліджень.

Тема 10. Кримінологічне прогнозування і планування.

Поняття кримінологічного прогнозування і планування: їх види, завдання і основні методи. Загальні засади кримінологічного прогнозування індивідуальної злочинної поведінки. Прогнозування злочинності як соціального явища. Зв'язок кримінологічного прогнозування і кримінологічного планування. Кримінологічне прогнозування і планування в системі боротьби зі злочинністю.

Поняття, завдання і види кримінологічного планування. Органи по плануванню заходів боротьби зі злочинністю. Види планів та форма контролю за їх виконанням. Особливості кримінологічного планування на окремому об'єкті і в районі. Програмування заходів протидії злочинності. Загальнодержавні та регіональні цільові програми протидії злочинності.

Тема 11. Запобігання злочинності.

Поняття боротьби зі злочинністю. Завдання та основні засади боротьби зі злочинністю. Поняття попередження злочинності як головного напрямку боротьби зі злочинністю. Принципи профілактичної діяльності. Класифікація заходів профілактики. Роль факторів кримінальної політики: кримінального законодавства, кримінальної статистики, організації діяльності правоохоронних органів, пенітенціарної системи, державних програм боротьби із злочинністю. Суб'єкти боротьби зі злочинністю. Участь громадськості в контролі за злочинністю.

Поняття «запобігання злочинності». Загально соціальне, спеціально-кримінологічне та індивідуальне запобігання злочинності й окремим злочинам. Основні вимоги до запобіжних заходів. Класифікація запобіжних заходів та їх загальна характеристика. Методи запобіжного впливу, їх класифікація. Об'єкт запобіжного впливу та його основні властивості (криміногенність, динамічність, латентність та ін.). Суб'єкти запобігання злочинності. Правове, наукове, інформаційне та інше ресурсне забезпечення запобігання злочинності в Україні. Координація запобіжної діяльності, її форми та суб'єкти. Кримінологічна політика в Україні. Комплексні програми запобігання злочинності в Україні, їх характеристика і значення. Запобігання злочинності органами місцевого самоврядування. Основні напрями запобіжної діяльності правоохоронних органів. Органи загального і господарського управління та контролю як суб'єкти запобігання. Їх завдання і функції. Роль трудових колективів, громадськості і громадян у запобіганні злочинам.

Тема 12. Злочинність в зарубіжних країнах.

Сучасний стан та тенденції злочинності в зарубіжних країнах. Концепції детермінації злочинності в зарубіжній кримінології. Особливості боротьби зі злочинністю в зарубіжних країнах. Динаміка злочинності в зарубіжних країнах.

Сучасні концепції причин злочинності в зарубіжній кримінології.

Тема 13. Необережна злочинність.

Поняття необережної злочинності. Особливості особи необережного злочинця. Обставини, що сприяють вчиненню необережних злочинів. Попередження необережних злочинів.

Рівень, структура і динаміка необережних злочинів. Причини й умови необережних злочинів. Специфіка взаємозв'язку особи і ситуації в необережних злочинах.

Кримінологічна характеристика дорожньо-транспортних злочинів. Соціально-психологічні і моральні особливості особи необережного злочинця. Аварійні ситуації і роль інших, крім водіїв, учасників руху у їх створенні. Детермінація злочинних порушень правил експлуатації транспорту. Запобігання дорожньо-транспортним злочинам.

Основні кількісно-якісні показники злочинних порушень правил охорони праці і техніки безпеки. Особа злочинця даних злочинів. Особливості кримінологічної характеристики потерпілих, дії яких створили або сприяли вчиненню злочину і настанню тяжких наслідків. Детермінація порушень правил охорони праці і техніки безпеки. Мотиви порушень. Запобігання злочинним порушенням правил охорони праці і техніки безпеки. Специфіка запобіжних заходів.

Тема 14. Корислива злочинність.

Поняття корисливої злочинності та її характерні ознаки. Стан, рівень, структура, динаміка та інші характеристики корисливої злочинності. Класифікація корисливих злочинів. Кримінологічна характеристика особи злочинця. Детермінаційні фактори корисливої злочинності. Заходи боротьби з корисливою злочинністю.

Визначення загально кримінальної корисливої злочинності та її основні ознаки. Стан та особливості детермінації загально кримінальної корисливої злочинності. Кримінологічна характеристика осіб, які вчиняють загально кримінальні корисливі злочини. Психологічна характеристика користі як властивості особи злочинця.

Основні напрямки, рівні та зміст протидії загально кримінальній корисливій злочинності.

Тема 15. Насильницька злочинність.

Поняття насильницької злочинності та її характерні ознаки. Види насильницьких злочинів. Кримінологічна характеристика особи злочинця. Детермінація насильницької злочинності. Заходи боротьби з насильницькою злочинністю.

Визначення насильницької злочинності та її основні ознаки. Показники насильницької злочинності в Україні (1991-2011 рр.): рівень, структура, динаміка, географія.

Тероризм та терористичні форми насильницької злочинності: кримінологічна характеристика.

Кримінологічна характеристика осіб, які вчиняють насильницькі злочини.

Детермінація насильницької злочинності (соціально-економічні та соціально-політичні фактори; маргіналізація населення; культурологічні особливості середовища).

Загальна характеристика системи та правове забезпечення попередження насильницької злочинності в Україні.

Протидія тероризму: міжнародний досвід та законодавство України.

Тема 16. Організована злочинність.

Поняття організованої злочинності, історія її виникнення та кримінологічні ознаки. Види злочинних угруповань та їх ознаки. Стан, рівень та інші кримінологічні характеристики організованої злочинності. Детермінантні фактори організованої злочинності.

Транснаціональна організована злочинність: визначення, ознаки, кримінологічна характеристика.

Стратегія та напрямки протидії організованій злочинності в Україні: правова основа, суб'єкти та заходи.

Міжнародне співробітництво у протидії організованій злочинності. Міжнародно-правові документи у сфері протидії транснаціональній організованій злочинності. Заходи боротьби з організованою злочинністю.

Тема 17. Корупційна злочинність.

Поняття корупційної злочинності та кримінологічні ознаки. Поняття корупції. Зв'язок корупційної злочинності з організованою та економічною злочинністю. Стан, рівень та інші кримінологічні характеристики корупційної злочинності. Детермінанти корупційної злочинності.

Заходи боротьби з корупційною злочинністю.

Визначення корупції як соціального явища, види корупційних проявів. Кримінологічна характеристика корупційних правопорушень, проблеми латентності, засоби виявлення. Детермінація сучасної корупції в Україні. Законодавство у сфері запобігання і протидії корупції, практичні заходи запобігання і протидії. Роль громадських організацій у зменшенні рівня корупції в Україні. Міжнародно-правові документи у сфері контролю корупції.

Тема 18. Професійна злочинність.

Поняття професійної злочинності та її характерні ознаки. Стан, рівень, структура і динаміка професійної злочинності. Особа професійного злочинця. Типологія професійних злочинців. Детермінаційні фактори професійної злочинності. Стан професійної злочинності в Україні. Заходи боротьби з професійною злочинністю.

Поняття та ознаки кримінального професіоналізму. Співвідношення рецидивної, професійної, організованої та групової злочинності. Причини та умови професійної злочинності. Суб'єкти та заходи попередження професійної злочинності.

Основні кримінологічні риси особистості злочинця-професіонала. Детермінація професійної злочинності. Роль кримінальної субкультури у відтворенні професійної злочинності. Загально соціальне та спеціально-кримінологічне запобігання професійній злочинності.

Тема 19. Злочинність військовослужбовців.

Поняття злочинності військовослужбовців у кримінології та її характерні ознаки. Детермінація військової злочинності. Основні види злочинів, скоєних військовослужбовцями, їх кримінологічна характеристика.

Напрямки, форми і методи запобігання і контролю за військовою злочинністю.

Тема 20. Економічна злочинність.

Поняття економічної злочинності та її кримінологічна характеристика. Система економічних злочинів. Кримінологічна характеристика особи, яка вчиняє економічні злочини. Детермінантні фактори економічної злочинності. Заходи боротьби з економічною злочинністю.

Проблеми латентності даного виду злочинності. Детермінація економічної злочинності. Загально соціальне і спеціально-кримінологічне запобігання економічній злочинності. Місце економічної злочинності у структурі тіньової економіки.

Особливості осіб, які вчиняють економічні злочини. Індивідуальна та групова психологія. Загальна характеристика системи та суб'єкти попередження економічної злочинності в Україні.

Тема 21. Наркозлочинність.

Поняття наркозлочинності та її характерні ознаки. Основні види злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків, та їх суспільна небезпечність.

Детермінантні фактори наркозлочинності. Кримінологічна характеристика окремих видів злочинів, пов'язаних з наркотичними речовинами. Заходи запобігання наркозлочинності.

Кримінологічна характеристика наркозлочинності (рівень, структура, динаміка, географія, «ціна»). Організований наркобізнес. Особа наркозлочинця. Детермінація вчинення наркозлочинів. Стратегічні напрями запобігання злочинам у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

Тема 22. Злочинність неповнолітніх.

Поняття злочинності неповнолітніх та її характерні ознаки. Основні види злочинів, скоєних неповнолітніми, та їх кримінологічна характеристика. Кримінологічна характеристика особи неповнолітнього злочинця. Детермінація злочинності неповнолітніх.

Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх (кількісно-якісні показники, характеристика особистості неповнолітнього злочинця). Детермінація злочинності неповнолітніх. Роль умов життя і виховання, неформальних об'єднань, антисуспільної поведінки дорослих, дозвільних груп, а також ЗМІ у механізмі окремого злочину, вчиненого неповнолітнім. Запобігання злочинності неповнолітніх. Проблеми впровадження ювенальної юстиції в Україні. Особливості злочинності, особистості, детермінації злочинів, які вчинюють особи молодого віку. Основні форми і методи запобіжної роботи серед цієї категорії правопорушників. Основні напрями, форми і методи боротьби зі злочинністю неповнолітніх.

Стан, структура та динаміка злочинності неповнолітніх.

Групова злочинність неповнолітніх. Особливості створення та функціонування злочинних груп неповнолітніх. Класифікація особистості неповнолітніх, які вчиняють злочини.

Детермінації злочинності неповнолітніх в Україні та світі.

Відповідальність осіб, які не досягли віку кримінальної відповідальності за КК України.

Проблеми становлення системи ювенальної юстиції в Україні.

Правовий аналіз Мінімальних стандартних правил ООН щодо здійснення правосуддя стосовно неповнолітніх.

Тема 23. Комп'ютерна злочинність.

Поняття комп'ютерної злочинності та її характерні ознаки. Кримінологічна характеристика особи комп'ютерних злочинців. Детермінаційні фактори комп'ютерної злочинності. Кримінологічна характеристика окремих видів комп'ютерної злочинності. Заходи боротьби з комп'ютерною злочинністю.

Поняття та кримінологічна характеристика кіберзлочинності. Детермінація вчинення кіберзлочинів. Запобігання кіберзлочинності.

Тема 24. Рецидивна злочинність.

Поняття рецидиву в кримінально-правовому та кримінологічному відношенні. Рецидивна злочинність, її стан, рівень, структура, динаміка та інші кримінологічні характеристики. Особа злочинця-рецидивіста та його індивідуальна злочинна поведінка. Детермінаційні фактори рецидивної злочинності. Заходи боротьби з рецидивною злочинністю.

Поняття і кримінологічна характеристика рецидивної злочинності (рівень, структура, динаміка, географія). Поняття «злочинна кар'єра рецидивіста» та її характерні риси. Особа злочинця-рецидивіста. Типологія рецидивістів. Детермінація рецидивної злочинності. Загально соціальне та спеціально-кримінологічне запобігання рецидивній злочинності.

Тема 25. Екологічна злочинність.

Поняття екологічної злочинності та її характерні ознаки. Види екологічних злочинів. Стан, рівень, структура і динаміка екологічної злочинності. Детермінація екологічної злочинності. Заходи запобігання екологічній злочинності.

Кримінологічна характеристика екологічної злочинності (кількісно-якісні показники, характеристика особистості злочинця). Детермінація екологічної злочинності. Специфіка запобігання екологічним злочинам.

Тема 26. Жіноча злочинність.

Поняття жіночої злочинності в кримінології та її основні ознаки. Кримінологічна характеристика особи жінки-злочинця. Детермінантні фактори жіночої злочинності та її основні види. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності: її стан, рівень, структура і динаміка.

Заходи попередження і контролю за жіночою злочинністю. Кримінологічна характеристика злочинності жінок.

Особа жінки-злочинця, специфіка формування. Криміногенні явища, що детермінують злочинність жінок. Особливості загально соціального та спеціально-кримінологічного запобігання злочинності жінок.

Соціально-демографічна характеристика засуджених жінок корисної направленості. Причини та умови злочинності жінок на сучасному етапі в Україні.

Віктимологічні фактори детермінації злочинності жінок.

Тема 27. Фонові явища злочинності.

Поняття фонових явищ злочинності. Види фонових явищ. Кримінологічна характеристика пияцтва, наркоманії, проституції, корупції.

Зв'язок фонових явищ зі злочинністю. Заходи боротьби з фоновими явищами.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна:

1. Ахмедов В.А. Кримінологічна характеристика злочинів як передумова розробки стратегії протидії злочинності у сфері правосуддя. Судова апеляція. 2019. № 1. С. 51-58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Suap_2019_1_8
2. Бахуринська О. Протидія організованим злочинності: основні кримінологічні та правові проблеми: навчально-методичний посібник-практикум (кримінальне право та кримінологія). К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. с.199
3. Біленко П.С. Кримінологічна характеристика кривдника. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка. 2019. Вип. 2. С. 95-105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2019_2_10
4. Велика українська кримінологічна енциклопедія У 2 т. Т.1: М-Я /В.В. Сокурєнко О.М. Бандурка; наук. ред. О.М. Литвинов. Х: Факт, 2021. 870 с.
5. Велика українська кримінологічна енциклопедія У 2 т. Т.1:А-Л /В.В. Сокурєнко О.М. Бандурка; наук. ред. О.М. Литвинов. Х: Факт, 2021. 853 с.
6. Джужа О. М., Василевич В. В., Черней В. В. [та ін.] Кримінологія: підручник. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.
7. Кримінологія. Академічний курс / кол. авт. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : Кондор, 2018. 588 с.
8. Кубальський В.Н., Антипенко В.Ф. Міжнародна кримінологія як новий напрям кримінологічної науки: концепція Судова апеляція. 2019. № 1. С. 44-50.
9. В. С. Ковальський Г.С. Семаков, О.М. Костенко : Кримінологія : підручник. - Юрінком Інтер. 2018. 344 с.
10. Ю.В. Нікітін, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова : Кримінологія. Підручник. 2018. 416 с.
11. Смушак О.М., Юрчишин В.Д. Кримінологія: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Голіней О.М., 2023. 97 с.

4.2. Допоміжна література:

1. Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з нагоди відзначення Дня науки - 2022 в Україні (м. Київ, 24 травня 2022 р.). Київ: ДНДІ МВС України, 2022. 414 с.
2. Вербенський М. Г., Кулик О. Г., Наумова І. В. Кримінальна ситуація в Україні: основні тенденції: 2020 рік [Текст]: монографія за заг. ред. М. Г. Вербенського. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 144 с.
3. Вивчення криміногенної ситуації в Україні та прогнозування її подальшої динаміки (вплив воєнних факторів) : матеріали наук.-практ. круглого столу (м. Київ, 07 вересня 2022 р.)) / [редкол. : Вербенський М. Г., Опришко І. В., Кулик О. Г. та ін.]. Київ : ДНДІ МВС України; Харків : Мачулін. - 2022. 214 с.
4. Громадськість у запобіганні і протидії злочинності: вітчизняний та міжнародний досвід : монографія / В. В. Голіна, М. Г. Колодяжний, С. С. Шрамко та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни, М. Г. Колодяжного. – Х.: Право, 2017. – 284 с.

5. Діяльність державних органів в умовах воєнного стану: збірник матеріалів Міжнародного науково-практичного онлайн-семінару (в авторській редакції), (м. Кривий Ріг, 29 квітня 2022 року). Кривий Ріг, 2022. 498с.

6. Джужа О.М. Тлумачення кримінологічних понять / О.М.Джужа // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2014. № 1. – С. 15-27.

7. Йосипів А.О. Детермінанти насильницької злочинності та протидія їй органами внутрішніх справ: монографія / А.О.Йосипів. – Львів: Львівський держ. унів. внутр. справ, 2011. – 276 с.

8. Храмцов О.М. Кримінально-правове та кримінологічне забезпечення охорони особи від насильства: монографія / О.М. Храмцов. – Харків: НікаНова, 472 с.

9. Шакур В.І. Аналіз злочинності: проблеми термінології // Нове українське право, Вип. 2, 2023. С. 54-162. <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.2.21>

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> Бібліотека ім. Вернадського.
2. <https://nlu.org.ua> Парламентська бібліотека.
3. <https://www.naiu.kiev.ua/> Сайт НАВС.
4. <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html> Сайт Офісу Генерального прокурора.
5. <https://mvs.gov.ua/uk> Сайт МВС України.
6. <https://www.npu.gov.ua/> Сайт Національної поліції України.
7. <https://ssu.gov.ua/> Сайт Служби безпеки України.
8. https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/ Сайт Верховного суду.
9. <https://unba.org.ua/> Сайт Національної асоціації адвокатів України.
10. <http://kyivinstitute.com/> Сайт Київського інституту інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія».
11. <https://onua.edu.ua/ua/> Сайт Національного університету «Одеська юридична академія».
12. <https://sluga-narodu.com/beb/> Сайт Бюро економічної безпеки.
13. <https://dbr.gov.ua/> Сайт Державного бюро розслідування.
14. <https://nabu.gov.ua/> Сайт Національного антикорупційного бюро України.
15. <http://www.mon.gov.ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
16. <http://www.president.gov.ua> – сайт Президента України.
17. <http://zakon.rada.gov.ua> – сайт Верховної Ради України.
18. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – сайт Єдиного державного реєстру судових рішень
19. <http://www.echr.coe.int/echr> - сайт Європейського суду з прав людини.